



Mester Ákos

DRÁGA BARÁTAIM

„Orbánnak mindenekelőtt azt a pofonegyszerű régi igazságot kell felismernie, hogy nem neki van országa, hanem az országnak van miniszterelnöke. Ahogy nem azért hajnalodik, mert a kakas kukorékol, hanem azért kukorékol a kakas, mert hajnalodik. Néha mégis arra kell gondolnom: a Fidesz azt hiszi, az ő harsány kukorékolásától hajnalodik. Sőt, netán azt is hiszi, ő maga a hajnal. Igaz: néha mi is összevissza kukorékolunk. Egy biztos: nehezen virrad...”

Egyik augusztus végi írásomból való az idézet, és ezzel sikerült bekerülnöm a Napi Magyarország november 6-i számába. Bizony megsértődtem volna, ha kimaradok abból az idézetgyűjteményből, amelyet a magát Magyar Polgári Demokraták Társaságának nevező kormányközeli úri kaszinó adott közre, ablaktisztításra sem alkalmas napilapjában. Sokan vagyunk, akiknek sok van a rovásán: Magyar Bálint, Demszky Gábor, Eörsi István, Gerő András, Várkonyi Tibor, Megyesi Gusztáv, Lengyel László, Kornis Mihály, Váncsa István, Dessewffy Tibor, Popper Péter, Ungvári Tamás, Szabó Miklós és – ahogy mondani szokták – „sokan mások”. En mindenestre örülök, hogy bejátszottam magam a Szembesítés című válogatásba, mert azt jelzi, hogy nincs baj; a jobboldal számára még jegyzett név vagyok, nem is rossz csapatban.

Illetve egy kis baj mégiscsak van. Sajnálatos módon a csapattársak egyikének furcsa mondatán én is fennakadok: „Márpedig, tisztelt honfitársaim (landeszmanjaim), szabad társadalomban szabad a vallást gyalázni.”

Fenti bölcséletet Tamás Gáspár Miklós írta. Hüledezve elolvasom kétszer is, aztán barátaimat kérdezem: ez itt TGM szokásos szellemi szikrázása, vagy csak az én szemem káprázik? Esetleg elveszítettem a humorérzékemet ebben a nagy közéleti kavarodásban?

Barátaim közül többen szintén hüledeznek, de egyikük azt mondja: ne vegyem komolyan, legalábbis ne szó szerint. Egyébként pedig tudhatnám, hogy TGM-nél az ilyesmi szellemi játék, fölényes ironia, egyszerűen csak provokáció.

– Mi az, hogy „csak”? – kérdezem a jó baráttól, inkább megütközve, mint dühösen. Ő meg kicsit indignantán azt mondja:

– Gazsi csak viccelt.

Valószínűleg üveges szemmel nézek rá, mert hozzáteszi:

– Érted...

– Nem értem – közlöm röviden, és már hagynám az egészet a fenébe, ám a jó barát ennyi értetlenség és humoralanság láttán most már felturbózza magát:

– Figyelj! TGM valószínűleg azt akarja értésre adni, ha megengedhető, hogy ateizmusáért gyalázzanak valakit, akkor ez fordítva sem botrányos.

Megint hozzáteszi:

– Érted...

Megint a fejem csóválom:

– Nem értem...

Ebben maradunk.

Később tépelődöm még a dolgon; azon, hogy miért kellene gyalázni bárkit, akár a hitéért, akár a hitetlenségéért; miért gondolnánk, hogy a demokrácia a gyalázkodásra ad jogosítványokat; hogy a szabad társadalom magától értetődően szabad utat enged az indulatoknak. Még azon is tűnődöm, hogy ha valóban tréfa az

egész, miért kellene úgy mellre szívni. Lehet, hogy egyszerűen csak közéleti „rosszkedvünk telének” kezdetén nem vagyok elég fogékony TGM nyári bonmot-jára. Hagyjuk a drámaszt, kezeket a paplan fölé, éljenek a csajok.

Nézem Fábry Sanyit az Esti showderben. Régi alsógatyákkal demonstrált, szenzációs „történelemórát” tart a dizájncenterben, aztán közszolgálati hirdetésnek álcázott ízléscicamokkal röhögtet, és egy történelmi sorsfordulóval kapcsolatos hirdetési klip bornírtságán vigyorogva, kajánul megjegyzi: „A demokrácia és a szabadság nem tréfa, drága barátaim!”

Bizony. Én is így gondolom. És magunk közt szólna azért is vagyok nagy híve a Fábrysanyi nevű intézménynek, mert az aranyházú dumavirtuóz úgy hülyéskedik, hogy valójában komolyan beszél. Fordítva ez nem olyan mulatságos. Talán ezért nem vagyok fogékony TGM új „tréfáira”. És talán ezért is volt igazam abban, hogy „néha mi is összevissza kukorékolunk”, drága barátaim.

*Miért gondolnánk,
hogy a szabad
társadalom
szabad utat enged
az indulatoknak?*